ПРАДМОВА

Жывая дыялектная мова — невычэрпная крыніца лексічнага і фразеалагічнага папаўнення мовы. Сабрана ж і надрукавана з гэтага багацця пакуль што вельмі мізэрная доля. Прапануемы ўвазе чытача чарговы выпуск матэрыялаў з'яўляецца часткай запланаванай на кафедры лексікаграфічнай працы, прысвечанай збору і сістэматызацыі дыялектных матэрыялаў мінска-маладзечанскага арэалу.

У III выпуску «Матэрыялаў для слоўніка мінска-маладзечанскіх гаворак», як і ў папярэдніх двух, змешчаны словы, якія адсутнічаюць у нарматыўным «Беларуска-рускім слоўніку» (1962), за выключэннем слоў з паметай *абл., разм.* У матэрыялах змешчаны таксама словы, значэнне або націск якіх іншыя, чым у літаратурнай мове.

Пры тлумачэнні слова даецца адпаведны сінонім літаратурнай мовы. Калі такі сінонім адсутнічае, то слова тлумачыцца апісальна. Пры дублетных парах робіцца адсылка да больш ужывальнага слова.

Загалоўнае слова даецца ў арфаграфічным напісанні, у дужках пасля яго — транскрыпцыя, як яно гучыць у гаворцы. У якасці ілюстрацыйнага матэрыялу прыводзяцца урыўкі (сказы) мясцовай мовы.

Запіс ілюстрацыйнага матэрыялу, як і ў папярэдніх двух выпусках, падаецца спрошчанай транскрыпцыяй: перад галоснымі *а, о, у, э* мяккасць зычных абазначаецца літарамі *я, ё, ю, е;* мяккасць зычных перад зычнымі і на канцы слова — праз мяккі знак: *борзьдзенька, згомтаць;* падоўжаныя мяккія зычныя абазначаюцца падвоеным напісаннем літар, паміж якімі пішацца мяккі знак:

зельле, насеньне, узьлесьсе; выбухное *г* выдзелена курсівам; для спрашчэння набору націскі ў словах пастаўлены пасля галоснай: *замануʹцца, падвазоʹньнік* і інш.

УМОЎНЫЯ СКАРАЧЭННІ

1. Граматыка-стылістычныя

абраз.— абразлівае
адабр.— адабральнае
агульн.— агульны род
адз.— адзіночны лік
арф.— арфаграфічнае
асудж.— асуджальнае
бат.— батанічнае
будаўн.— будаўнічае
выкл.— выклічнік
гл.— глядзі
дапамож. дзеясл.— дапаможны дзеяслоў
дзеепрым.— дзеепрыметнік
жан.— жаночы род
заал.— заалагічнае
займ.— займеннік
зак. тр.— закончанае трыванне
збор. ліч.— зборны лічэбнік
зневаж.— зневажальнае
злучн.— злучнік
іран.— іранічнае
ласк.— ласкальнае
лаянк.— лаянкавае
мед.— медыцынскае
мужч.— мужчынскі род
неадабр.— неадабральнае
незак. тр.— незакончанае трыванне
ніяк.— ніякі род
пабочн. сл.— пабочнае слова
памянш.— памяншальнае
перан.— пераноснае
прым.— прыметнік
прын.— прыназоўнік
прысл.— прыслоўе
субст.— субстантыўнае
толькі адз.— толькі ў адзіночным ліку
толькі мн.— толькі ў множным ліку
часц.— часціца

2. Населеныя пункты, у якіх запісвалася лексіка

Аз. — Азаркі Мядзельскага раёна
Акал. — Акалова Лагойскага раёна
Алях. — Аляхновічы Маладзечанскага раёна